

زبان فارسی

جلسه ی اول

مباحث برگزیده ی زبان فارسی:

لغت

املاء ترکیبی

به نام خدا

www.konkur.in

سایت کنکور

هر آنچه در دوران تحصیل به آن نیاز دارید

Forum.Konkur.in

پاسخ به همه سوالات شما در تمامی مقاطع تحصیلی، در انجمن کنکور

مدیریت سایت کنکور : آراز و فراز رهبر

مباحث مهم کتاب زبان فارسی سال سوم دبیرستان:

۱- زبان شناسی : شمارش واج - تکواژ - واژه

۲- ساختمان واژه : ساده - مشتق - مرکب

۳- وابسته ها ، وابسته های وابسته ← شمارش ترکیب های

وصفی و ترکیب های اضافی

۴- اجزای جملات ← نمودارهای شاخه ای

کلاس ۱ : شمارش واج - تکواژ - واژه

تست ۱) گروه های بدلی در عبارت «جلال آل احمد
داستان نویس پرآوازه و موفق معاصر از جمله ی مفاخر
سرزمین ماست» از چند «واج» تشکیل شده است؟

(زبان ۸۸)

۴۱(۴)

۳۹ (۳)

۳۸(۲)

۳۷(۱)

نکات تست های واج :

۱- توجه به ترکیبی بودن تست

۲- توجه به خوانش دقیق و معیار (بدون اعمال فرایندهای

واجی و حذف همزه)

۳- توجه به نکته های شمارش واج

نکته های شمارش واج:

الف: هیچ هجایی با مصوت آغاز نمی شود:

نا امید ← نا / ا / مید ← ن / ا / ا / ا / ا / م / ای / د

ب: نا مطابق های املایی: خواهر ← خ / ا / ه / ا / ر

ج: صامت ه پایان واژه مصوت کوتاه شمردن می شود:

نامه ← ن / ا / م / ا /

د: کلمات مشدد: معلم ← م / ا / ا / ل / ل / ا / م

پاسخ تست (۱):

گروه بدلی ← داستان نویس پر آوازه و موفق معاصر

د / اس / ات / ان / ان / او / ای / اس / پ / ا / ا / آ / او / از / او / ا / ا

م / ا / او / ا / ف / ا / ف / ا / ا / ق / ا / م / ا / ا / ع / ا / ص / ا / ا / ر

گزینه «۳» صحیح است

کلاس ۱: شمارش تکواژ و واژه

تست (۱) عبارت «ادبیات داستانی تحلیلی، دست ما را می گیرد و به یاری تخیل ما را وا می دارد تا بیشتر به درون جهان واقعی برویم» به ترتیب چند تکواژ و چند واژه است؟

(انسانی ۸۹)

(۱) چهل - بیست و هفت

(۲) چهل - بیست و هشت

(۳) چهل و یک - بیست و هشت

(۴) چهل و دو - بیست و هفت

نکات شمارش تست های تکواژ و واژه:

۱- جمله را با دقت خوانده و کسره ها را می گذاریم.

۲- ابتدا زیر واژه ها خط می کشیم؛

نکات مهم در شمارش واژه ها :

الف: کسره اضافه یک واژه شمرده می شود.

ب: گروه فعلی کلاً یک واژه محسوب می شود (فعل های

مرکب، پیشوندی، فعل های کمکی).

ج) کل یک ترکیب کنایی خاص تنها یک واژه محسوب می شود.

د) به تکواژ های ترکیبی دقت کنیم که تنها یک واژه هستند. تختِ خواب / پشت بام / سوء ظن

ادبیاتِ داستانیِ تحلیلی، دستِ ما را می گیرد و به یاری
تخیل، ما را وا می دارد تا بیشتر به درونِ جهانِ واقعی
برویم.

۳. سپس زیر هر واژه تعداد تکواژ آن را می نویسیم؛ نکات
مهم در شمارش تکواژ:

الف: هر واژه را به کوچکترین جزء معنادار و سپس بی معنا
تقسیم بکنیم .
می / گیر / -د

ب: کسره های اضافی یک تکواژ هم حساب می شوند.

ج: حروف اضافه خاص مثل برای و بدون تنها یک تکواژ

هستند زیرا برای و بدون به تنهایی معنایی ندارد.

د: فعل های سوم شخص مفرد ماضی ساده چون شناسه

ندارند یک تکواژ تهی می گیرند همینطور فعل های امر و

تهی مخاطب (برو / نبین) و سه فعل است و هست و نیست

تهی می گیرند.

ه : است و نیست به ترتیب دو و سه تکواژ دارند.

و:حروف خاص مانند : الف ندا / تر و ترین / نشانه های

جمع / ی نکره واژه حساب نمی شوند.

ز: تکواژهای ماضی ساز به عنوان تکواژ حساب نمی شوند

به بیان ساده تر ما نمی توانیم از فعل ماضی بن مضارع

خارج کنیم و آن را یک تکواژ به حساب آوریم مگر اینکه

آن فعل ماضی گذرا شده باشد با تکواژ « ان ».

دواند : دواند + ϕ (۲ تکواژ) دوانید : دو+ان+ید

ح : تنوین (أ) خود یک تکواژ حساب می شود .

شرعاً ← شرعاً

ت:پسوندهای «یت» و «یه» یک تکواژ حساب می شوند.

کیفیت ← کیف + یت

ی : ات جمع را اگر از واژه برداریم و واژه باقیمانده معنی

بدهد ، «ات» یک تکواژ هستند در غیر اینصورت جدا

حساب نمی شوند.

لغات : یک تکواژ   امکانات : امکان / ات ۲ تکواژ

ادبیاتِ داستانیِ تحلیلی، دستِ ما را می‌گیرد و به یاریِ

تخیل، ما را وا می‌دارد تا بیشتر به درونِ جهانِ واقعی

برویم.

پاسخ تست)

گزینه «۳» صحیح است

تست ۲) عبارت «غزل در لغت به معنی عشق بازی و حدیث عشق و عاشقی گفتن است و در اصطلاح شعرا، ابیاتی است بر یک وزن و قافیه و با مطلع مصرع»
چند تکواژ و چند واژه است؟
(۸۹ خارج از کشور)

۲) سی و نه - سی و یک

۱) سی هشت - سی و یک

۴) چهل - سی و سه

۳) سی و نه - سی و دو

«غزل در لغت به معنی عشق بازی و حدیث عشق و عاشقی

گفتن است و در اصطلاح شعرا، ابیاتی است بر یک وزن و

قافیه و با مطلع مصرع»

گزینه «۳» صحیح است

تست ۳) در عبارت «هر پژوهشگری در کار خود، به
آشنایی با شیوه های پژوهش، راه های دست یابی به
مراجع و مآخذ گوناگون نیازمند است» چند تکواژ و چند
واژه است؟

(سراسری زبان ۸۹)

۲۴-۳۵(۲)

۲۳-۳۵ (۱)

۲۴-۳۶(۴)

۲۳-۳۶(۳)

«هر پژوهشگری در کار خود ، به آشنایی با شیوه های

پژوهش ، راه های دست یابی به مراجع و مآخذ گوناگون

نیازمند است»

گزینه «۳» صحیح است

تست ۴) عبارت «پیام یک داستان، همان روح حاکم در داستان و درون مایه ی آن است. نتیجه ای کلی در مورد زندگی است که داستان آشکارا آن را بیان کرده است» به ترتیب چند تکواژ و چند واژه است؟ (سراسری هنر ۸۹)

۲۹-۳۸ (۲)

۲۷-۳۷ (۱)

۲۹-۳۹ (۴)

۲۸-۳۹ (۳)

«پیام یک داستان، همان روح حاکم در داستان و درون

مایه ی آن است. نتیجه ای کلی در مورد زندگی است که

داستان آشکارا آن را بیان کرده است»

گزینه «۳» صحیح است